

PREVENTIVNÍ PROGRAM pro školní rok 2024/2025

Funkce	Jméno	Kontakt
ředitel školy	PaedDr. Petr Halík	reditel@zshercikova.cz
zástupkyně ředitele pro 1. stupeň	Mgr. Dagmar Ovečková	oveckova@zshercikova.cz
zástupkyně ředitele pro 2. stupeň, výchovná poradkyně	Mgr. Pavla Vostrejžová	vostrejzova@zshercikova.cz
školní psycholožka	Mgr. Aneta Lingová	lingova@zshercikova.cz
metodička prevence	Mgr. Barbora Gromnicová	gromnicova@zshercikova.cz
kariérová poradkyně	Mgr. Eva Himrová	himrova@zshercikova.cz

Zpracovala: Mgr. Barbora Gromnicová

1. Charakteristika školy:

Naše škola je úplnou školou sídlištního typu. Nachází se v klidném prostředí Brna–Králova Pole s výhodnou dopravní dostupností i z jiných městských částí. K dopravě do školy mohou žáci využívat školní autobus.

Vlastní budovu školy tvoří tři vzájemně propojené pavilony. V prvních dvou jsou běžné třídy, odborné učebny, oddělení družin. Ve třetím pavilonu je umístěna jídelna, tělocvična, bazén, školní knihovna a další odborné učebny. Výuka probíhá v modernizovaných třídách, vybavených interaktivní tabulí, či počítačem a dataprojektorem. Ke škole náleží zahrada a hřiště.

Děti se vyučují podle vzdělávacího programu SOVA (spokojenost, optimismus, vzdělání, aktivita).

Naši školu navštěvuje celkem 620 žáků. Třída 4.A je umístěna v prvním pavilonu II. stupně. V tomto školním roce jsme otevřeli dvě první třídy, v šestém a devátém ročníku máme 4 třídy, ve zbylých ročnících po třech paralelních třídách. Třídy nemají specifické zaměření.

Žáci mohou trávit svůj volný čas v kroužcích organizovaných při škole, sportovat s AŠSK, ve školní knihovně.

Na škole pracuje celkem 47 pedagogů, 9 asistentů pedagoga, máme otevřeno 6 oddělení družiny.

Na škole funguje Školní poradenské pracoviště, které tvoří výchovná poradkyně, školní psycholožka, metodička prevence, kariérní poradkyně. Všichni pedagogičtí pracovníci vzájemně spolupracují. Chceme vytvořit přátelské školní prostředí. I v letošním školním roce budeme spolupracovat s pedagogicko-psychologickou poradnou, OSPODem a organizacemi působícími v oblasti prevence.

2. Prevence – její zaměření

Základní cíle preventivního programu vycházejí ze školní preventivní strategie. Patří k nim:

1. *VÝCHOVA KE ZDRAVÉMU ŽIVOTNÍMU STYLU*
2. *VÝCHOVA K UZNÁVÁNÍ MRAVNÍCH ZÁSAD A TOLERANCI KE SVÉMU OKOLÍ*

Naším dlouhodobým cílem je formovat osobnost žáka tak, aby byl zodpovědný za své chování a jednání, dokázal se orientovat v základní problematice zdravého životního stylu a vybudoval si správný postoj ke svému zdraví.

Naše preventivní aktivity vycházejí z hodnocení preventivního programu za předešlý školní rok, postřehů učitelů ze společných akcí, rozhovory s rodiči, vlastní pozorování ve škole o přestávkách i v hodinách, na základě rozhovoru se žáky a vyhodnocení stručných pedagogických deníků, aktuálních požadavků.

3. Analýza současné situace:

- **záškoláctví**

V loňském školním roce jsme se díky důslednosti třídních učitelů při omlouvání absencí setkali s více případy skrytého záškoláctví a záškoláctví. V některých případech byla vyžádána spolupráce s ošetřujícím dětským lékařem, abychom zajistili řádné omlouvání absencí. Pro tento školní rok bude absence žáků průběžně sledována a vyhodnocována výchovnou poradkyní již na konci měsíce září. V případě zvýšené absence budeme požadovat její omlouvání lékařem a žák obdrží papírovou verzi omluvného listu. Další vyhodnocení absencí proběhne pravidelně ke každému čtvrtletí nebo dle potřeby, s ohledem na konkrétní situaci jednotlivých žáků. Pro efektivní komunikaci mezi pedagogy probíhá pravidelná výměna informací na metodických setkáních vyučujících, což nám umožní rychle reagovat na případné problémy spojené s absencí.

- **mobilní telefony, chytrá zařízení**

Opakovaně vnímáme jako velký problém nadměrné užívání mobilních telefonů a chytrých zařízení. Školním řádem je stanoveno, že žáci mohou používat mobilní telefon a chytrá zařízení pouze v čase od 7,40 do 7,55, poté v době od 13,30 do 14. Vyučující budou důsledně kontrolovat dodržování školního řádu a každé takové porušení zapíše do školního informačního systému. Třídní učitelé pravidelně sledují prohřešky žáků vůči školnímu řádu. Na chodbě u kabinetu přírodopisu jsou pravidla jednoduše v bodech shrnuta.

- **vztahy v kolektivech**

V průběhu školního roku jsme zaznamenali problémy s nevhodným chováním mezi jednotlivci v rámci nově vzniklých i stávajících třídních kolektivů. Všichni pedagogičtí pracovníci se aktivně podílejí na vytváření pozitivní atmosféry ve třídách, přičemž cílem je začlenit všechny žáky do kolektivu a podpořit zdravé mezilidské vztahy. Třídní učitelé jsou v pravidelném kontaktu se zákonnými zástupci žáků, a jakékoliv projevy rizikového chování jsou okamžitě řešeny. K tomu využívají pravidelné třídnické hodiny, které slouží nejen k řešení aktuálních problémů, ale také k realizaci aktivit zaměřených na posílení soudržnosti třídních kolektivů. Škola dále aktivně podporuje účast žáků na adaptačních kurzech, školách v přírodě, školních výletech, exkurzích, lyžařském výcvikovém kurzu a mezinárodních projektech, jako je Erasmus. Tyto akce jsou zásadní pro rozvoj pozitivních vztahů a kolektivní soudržnosti.

- **ničení školního majetku**

V poslední době jsme zaznamenali poškozování školního majetku, včetně poničených lavic, židlí, dveří na toaletách a podhledu na stropě hlavní chodby na druhém stupni. Veškeré pedagogické úsilí je zaměřeno na výchovu žáků k úctě k věcem a k tomu, aby si vážili školního majetku a aktivně se podíleli na jeho ochraně. V případech, kdy dojde k úmyslnému poškození, je žák povinen spolupodílet se na jeho opravě. Abychom předešli dalším škodám, vyučující důsledně vykonávají dohled nad svěřenými úseky školy, přičemž některé dohledy byly posíleny s cílem minimalizovat rizika. Žákům je neustále připomínáno, že ničení školního vybavení negativně ovlivňuje celou školní komunitu, zhoršuje kvalitu prostředí a omezuje možnosti využívání školních zdrojů.

- **další**

V průběhu školního roku jsme zaznamenali zvýšený výskyt vulgarismů mezi žáky, včetně nižších ročníků. Řešili jsme také případy kouření elektronických cigaret v prostorách školy a zachytili jsme kratom u žáků 8. ročníku. O těchto závažných zjištěních jsme neprodleně informovali zákonné zástupce prostřednictvím školního informačního systému a na třídních schůzkách. V několika jednotlivých případech nás rodiče informovali o psychosomatických potížích svých dětí, včetně poruch příjmu potravy a sebepoškozování. Tato problematika se stává stále naléhavější, a proto se škola zaměřuje na prevenci v těchto oblastech. Vzhledem k celospolečenskému nárůstu případů poruch příjmu potravy, zejména u dospívajících, budeme klást zvýšený důraz na preventivní aktivity spojené s tímto problémem. Poruchy příjmu potravy vycházejí z negativního sebehodnocení a zkresleného vnímání vlastního těla, což má závažné důsledky pro fyzické i duševní zdraví žáků. Prevence poruch příjmu potravy začíná již na prvním stupni, kde žáci získávají základní povědomí o zdravé výživě a zdravotních rizicích spojených s hladověním. Na druhém stupni jsou žáci seznamováni s tím, že poruchy příjmu potravy představují závažné duševní onemocnění. Učí se také kriticky vnímat nereálné standardy krásy prezentované v reklamách a uvědomují si, že tělesný vzhled není

ukazatelem hodnoty člověka. Zdůrazňujeme význam zdravého životního stylu, vyvážené stravy a jeho pozitivní vliv na tělesný výkon i psychické zdraví.

Témata preventivních aktivit v jednotlivých ročnících:

	Téma
1. třída	<i>Bezpečné užívání mobilních telefonů, zdravý životní styl, dopravní výchova, vztahy v rodině, správně fungující kolektiv</i>
2. třída	<i>Bezpečné užívání mobilních telefonů, zdravý životní styl, dopravní výchova, správně fungující kolektiv</i>
3. třída	<i>Vztahy v třídním kolektivu, základy bezpečí na internetu, zdravý životní styl, dopravní výchova</i>
4. třída	<i>Vztahy v třídním kolektivu, základy bezpečí na internetu, zdravý životní styl, dopravní výchova</i>
5. třída	<i>Vztahy v třídním kolektivu, kyberšikana, dopravní výchova</i>
6. třída	<i>Vztahy v třídním kolektivu, kyberšikana, zdravý životní styl, rizika a dopady příležitostného užívání návykových látek, rizikové stravovací návyky</i>
7. třída	<i>Vztahy v třídním kolektivu, kyberšikana, zdravý životní styl, rizika a dopady příležitostného užívání návykových látek, rizikové stravovací návyky, zvládání stresu</i>
8. třída	<i>Vztahy v třídním kolektivu, sexuální výchova</i>
9. třída	<i>Psychohygiena, kariérní poradenství, finanční gramotnost</i>

Tato témata budou již tradičně doplněna o další akce v závislosti na situaci ve škole.

V případě potřeby či zájmu žáků využijeme nabídku i dalších organizací. Upřednostňujeme programy akreditované MŠMT.

Jako hlavní úkol si stanovujeme:

- důslednost a jednotnost při řešení prohrěšků vůči školnímu řádu
- zlepšování třídního klimatu, vytváření dobrých vztahů v nových i stávajících kolektivech
- podpora zdravého životního stylu (informovanost o negativních vlivech návykových látek - elektronických cigaret, nikotinových sáček, kratomu a jiných)
- podpora duševního zdraví (strategie zvládání stresu, rizikové stravovací návyky – anorexie, bulimie, přejídání)
- omezení „skrytého“ záškoláctví, záškoláctví
- omezení ničení majetku
- informovanost pedagogů a rodičů v oblasti rizikového chování

4. Cíle prevence:

Cíl prevence pro žáky školy:

- preventivně působit v co nejširší oblasti rizikových forem chování
- podporovat aktivity, které vedou ke zvýšení odolnosti žáků vůči rizikovému chování

- realizovat programy vedoucí k větší toleranci, zlepšení vztahů v kolektivech (prevence šikany, kyberšikany, agrese a závislostního chování)
- systematická výchova žáků ke zdravému životnímu stylu (správné stravovací návyky)
- vedení žáků ke zdravému sebevědomí, ke správnému stanovení reálných cílů, zvládnání zátěžových situací (řešení problémů bez návykových látek)

Cíl prevence pro pedagogické pracovníky školy:

- zapojovat se aktivně do preventivního programu školy
- sledování absence žáků, důslednost při omlouvání
- důsledné vykonávání dohledů, posílení dohledu o velké přestávce
- sledování přestupků vůči školnímu řádu, zachycení signálů negativních jevů
- vytvářet bezpečné klima školy a třídy (pravidelné třídnické hodiny, mimoškolní akce)
- uplatňovat individuální přístup ke každému žákovi (pracovat dle doporučení PPP u žáků s různými stupni podpurných opatření)
- spolupracovat se členy školního poradenského pracoviště, rodiči žáků

Cíle prevence pro rodiče:

- udržovat dobré vztahy mezi rodinou a školou
- pravidelně informovat rodiče o rizicích, jakým mohou být jejich děti vystaveny a jak jim předcházet (třídní schůzky, individuální pohovory s rodiči, školní informační systém)
- nabídnout rodičům poradenskou pomoc

V rámci prevence budeme spolupracovat s institucemi zabývajícími se prevencí rizikových jevů. Naši snahou je, aby preventivní aktivity byly pro žáky zdarma. Na I. stupni bude prevenci koordinovat školní psycholožka, na II. stupni metodička prevence.

Spoustu preventivních témat jsme schopni pokrýt z vlastních zdrojů. Nejvíce prostoru na soustavné preventivní působení mají třídní učitelé v rámci třídnických hodin. Při sestavování rozvrhu bylo počítáno s tím, že v úterý není odpolední výuka. Tento čas je určený pro pravidelné třídnické hodiny. Při nich mohou třídní učitelé spolupracovat se školní psycholožkou nebo metodičkou prevence. Zkrácení výuky využijí také pedagogičtí pracovníci k metodickým setkáním. Ta jsou pravidelně každé první úterý v měsíci. Školní poradenské pracoviště se schází každé úterý (ve 4. vyučovací hodině).

V rámci inkluze jsou do tříd integrováni žáci s různými stupni podpurných opatření, žáci jiných národností. Všichni vyučující se seznámí s doporučeními PPP, podle kterých s žáky pracují. Na škole funguje předmět speciálně pedagogické péče.

5. Strategie řešení šikany

- viz. samostatná příloha

6. Spolupráce se specializovanými zařízeními:

Kontakty:

OSPOD – Brno–Královo Pole, Palackého 59, ☎ 541 588 257 - p. Lorencová

Policie ČR – Obvodní oddělení Brno – Královo Pole, Malátova 3, ☎ 974 624 712

Policie ČR – Zdeňka Procházková, ☎ 974 624 486, 602 161 766

Poradenské centrum pro drogové a jiné závislosti, Sládkova 45, ☎ 548 526 802

Dětský diagnostický ústav a středisko výchovné péče – Hlinky 140,

☎ 778 543 075 (SVP Kamenomlýnská 2)

Linka bezpečí – 116111

Modrá linka – Centrum a linka důvěry pro děti a mládež – Lidická 50, ☎ 731 197 477, 608 902 410

Podané ruce – Hapalova 22, ☎ 549 211 132

7. Evaluace

Evaluace probíhá na konci školního roku prostřednictvím výkazu SEPA.

8. Podklady (uloženy u MP v elektronické podobě)

1. Metodický pokyn MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve škole a školských zařízeních MŠMT ČR (č. j.: 21291/2010-28)
2. Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízeních (č. j.: 21149/2016)
3. Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (č. j.: 14423/99-22)
4. Metodický pokyn MŠMT k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (č. j.: 10194/2002-14)
5. Metodický pokyn MŠMT k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT (č. j.: 37014/2005-25)
6. Hodnocení preventivního programu za školní rok 2023/2024
8. Školní řád
9. Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
10. Zákon č. 94/1963 Sb., zákon o rodině
11. Nabídka aktivit Poradenského centra PPP Sládkova
12. Nabídka programů a besed sdružení Podané ruce a dalších

metodik prevence

ředitel školy

V Brně 1. 9. 2024